

Către:	Ministerul Energiei
Adresa:	Strada Academiei nr. 39-41, sector 1, Bucuresti, decarbonizare@energie.gov.ro
Prin:	email
Ref.:	Observații Proiectul de Ordonanță de urgență privind decarbonizarea sectorului energetic, 31.05.2022

Nr. de înregistrare 34/ 10.06.2022

Domnule Ministru,

Subscrisa Asociația Bankwatch România, cu sediul în Str. Boișoara, nr. 24, Ap. 2, Sector 6, București, 060227, adresă de corespondență Splaiul Independenței nr. 1, bloc 16, sc. 1, apt. 6, București, 040011, reprezentată Alexandra Doroftei, în calitate de coordonator de campanie,

În temeiul art. 7 din Legea 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, precum și în temeiul art. 8 al Convenției de la Aarhus, formulăm următoarele observații la **Proiectul de Ordonanță de urgență privind decarbonizarea sectorului energetic, 31 mai 2022:**

În ceea ce privește **Art.13. Persoanele care și-au pierdut locurile de muncă în urma închiderii definitive și ireversibile a capacităților de producere a energiei electrice pe bază de lignit și huiă, precum și a închiderii definitive și ireversibile a exploatărilor miniere aferente, au prioritate la cursurile de reconversie profesională și recalificare prevăzute în Planul Național de Formare Profesională, precum și a nevoilor de formare profesională identificate la nivelul Planurilor Teritoriale pentru o Tranziție Justă [...]**, se menționează că persoanele din sectorul de producere al energiei și cel minier au prioritate la cursurile de reconversie profesională și recalificare prevăzute în PNRR și PTTJ, documente ce au ca scop dezvoltarea economică și creșterea condițiilor de trai a tuturor locuitorilor zonelor miniere. De aceea, la cursurile de pregătire și reconversie profesională trebuie să aibă acces și categoriile defavorizate din aceste zone. De asemenea, femeile (în special femeile cu soți din industria minieră) trebuie să beneficieze de același acces la cursurile de (re)calificare precum soții lor, deoarece și ele sunt afectate de procesul de decarbonizare. De asemenea, populația tânără trebuie integrată în procesul de decarbonizare a județelor, să aibă acces la cursuri de calificare și de pregătire în domenii de viitor (surse regenerabile, eficiență energetică, etc.).

Conform **Art.16. (1) Se înființează Comitetul Interministerial al Cărbunelui pentru coordonarea implementării procesului de decarbonizare, [...] având în componență reprezentanți ai următoarelor autorități ale administrației publice centrale și instituții ale prefectului: Ministerul Economiei, Ministerul Finanțelor, Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene, Ministerul Energiei, Ministerul Muncii și Solidarității Sociale, Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor, Ministerul Dezvoltării și Administrației, Ministerul Antreprenoriatului și Turismului, Instituția Prefectului Gorj, Instituția Prefectului Hunedoara și Instituția Prefectului Dolj.** Având în vedere

necesitatea potrivirii întregului proces de decarbonizare cu acțiunile din PTTJ-uri și a coordonării reprezentanților celor două proiecte, este strict necesar ca din comitet să facă parte și reprezentanții/ persoanele care au fost implicate în scrierea Planurilor Teritoriale de Tranziție Justă.

În alineatul (9) **Comitetul consultativ pentru asistență colaborează cu Comitetul Interministerial al Cărbunelui și Grupul de Lucru, și participă la ședințe, la solicitările acestora, după caz.** În acest caz, pentru a se asigura o transparență decizională și o bună comunicare între decidenții din comitetul interministerial și persoanele direct afectate de legea decarbonizării (cei din Comitetul consultativ), Comitetul consultativ trebuie să participe la toate întrunirile și să fie înștiințat și consultat înainte de luarea oricărei decizii.

De asemenea, vă rugăm să menționați în mod specific în proiectul de ordonanță care sunt atribuțiile Comitetului Interministerial al Cărbunelui.

De asemenea, proiectul de ordonanță ar trebui să includă o secțiune separată care să abordeze măsuri sociale și ecologice pentru contracararea impactului negativ al cărbunelui asupra comunităților miniere precum:

1. Desemnarea unei companii specializate care să se ocupe de lucrările de reabilitare a carierelor de lignit. Lucrările de ecologizare trebuie realizate corespunzător, astfel încât să nu afecteze stabilitatea solului (alunecări de teren) sau să devină surse de poluare. Lucrările de reabilitare ale carierelor și minelor sunt mult mai complexe, rezultatele fiind vizibile abia în 15-20 de ani, deci acest lucru presupune o monitorizare pe o perioadă mai îndelungată a lucrărilor de reabilitare. Așadar, vă solicităm să specificați în mod clar care sunt entitățile/comaniile care vor derula lucrările de reabilitare și atribuțiile acestora.

2. Depozitele de cenușă trebuie închise corespunzător, iar cenușa trebuie să fie depozitată în containere închise sau utilizată în alte industrii. Păstrarea acestor depozite va aduce costuri suplimentare deoarece trebuie în permanență menținute umede și de asemenea ar trebui izolate ca substanțele toxice să nu ajungă în pânza freatică și în sol. Lăsarea lor fără apă va conduce la uscarea cenușii care poate fi purtată de vânt și polua aerul. Poluarea pânzei freactice, a solului și a aerului va avea efecte negative asupra sănătății populației. De asemenea, în satele în care locuitorii încă suferă de lipsa apei potabile în fântâni și poluarea aerului provocate de exploatarea cărbunelui este necesar și urgent ca acestora să le fie asigurată alimentarea cu apă potabilă printr-un sistem continuu și care să le ofere suficientă apă pentru toate necesitățile din gospodărie, dar și măsuri pentru un aer curat. Așadar, vă solicităm să includeți soluții pentru rezolvarea acestor situații.

Având în vedere observațiile de mai sus, **vă solicităm să aduceți completările necesare Proiectului de Ordonanță de urgență privind decarbonizarea sectorului energetic.**

Cu stimă,
Alexandra Doroftei

Asociația Bankwatch România

Sediul social: Str. Boișoara nr. 24, Ap. 2, Sector 6, București, 060227

Adresa de corespondență: Splaiul Independenței nr. 1, bloc 16, sc. 1, apt. 6, 040011 Sector 4, București

Tel. 031 438 2489, Fax 031 816 8375, www.bankwatch.ro

CIF: 30796869